

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.

Pe jum. an . 12 "

Pe 1 lună . 2 "

Nrul de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.Manuscripte nu se ina-
poiază.Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 13.

Atentatul din Caransebeș.

Ziarele maghiare colportează lucruri scârboase despre stările noastre bisericești din Caransebeș și ciudat lucru, că cele mai exagerate și scârboase știri apar chiar în ziarele din Arad, cari din cazul pretinselor neorânduiri din Caransebeș fac un fel de *pendent* la perversitățile cazului Harden-Moltke din Berlin.

N'am reaga la aceste murdării, dar astăzi ne aduc ziarele din România știrea primită dela Agenția Telegrafică Ungară din Budapesta, despre delict de natură a atinge morala, a demoraliza tinerimea și a profana biserica, pe cari le-ar fi constatând o anchetă constituită de ministrul Apponyi, »în urma repetatelor denunțuri«. Va să zică agentura politică s'a îngrijit de compromiterea Caransebeșului înaintea lumii întregi. După aceste desvăliri nu mai putem tăcea.

Fapt e, că din Caransebeș de mult transpiră lucruri anormale. Factorii dela ocârmuirea diecezei n'au reușit a învinge greutățile interne și a purifica gremiul diecesan. Guvernul s'a folosit de această slăbiciune a regimului diecesan pentru a distruge autonomia bisericești ortodoxe, într'un chip cum nu s'a mai pomenit în lume.

Ce anume s'a întâmplat în Caransebeș?

Denunțianții au făcut însinuări la guvern, că în seminarul ortodox din Caransebeș, profesorii și elevii trăiesc în desfrânare, că nu se țin lecțiunile și mai presus de toate, acest pretins pervers institut e saturat de spirit daco-român, elevii seminariați îmbracă în haine țărănești au făcut pe agenții electorali la ultimele alegeri parlamentare.

Tot în această căldare bagă și pe asesorii consistoriali. Guvernul anchetează și comisarul de anchetă adună toate murdăriile de stradă, birt, gazetărie locală, șoapte și le raportează exmitentului său. Acesta apoi ia dovadă raportul comisarului și fără a mai ascultă consistorul, ia dispoziții de destituiri, nu numai a profesorilor inculpați ci și a asesor. consistoriali; ref. senatului școlar bunăoară numai de un an este în funcțiune, dar pentru aceea se face răspunzător pentru stările dela institut de pe vremuri mai vechi sub cuvânt, că n'a vizitat și controlat direct institutul, ce nici nu e slujba lui. Așa introduce guvernul un feliu de statur în Caransebeș. Aceasta este trista poveste a întâmplării.

În fața acestei situații ținem de a noastră datorie a declara, că noi suntem în prima linie aceia, cari pretindem dela guvernele diecezane puritanism în conducerea așezămintelor culturale bisericești, noi cari privim la seminarele noastre ca la lumina ochilor, cerem curățenia moravurilor și disciplină în institutele noastre, căci de acolo se duce lumina moralei și culturai între popor, și cum va lumina sfeșnecul pus sub obroc,

noi suntem cei dintâi cari cerem, ca institutele noastre să fie astfel conduse, ca ele să poată presta critica și a guvernului și a lumii întregi; dar aceea ce a făcut guvernul nu este *inspecțiune* ci *inquizițiune*. Remarcăm în prima linie aceasta procedare ilegală a guvernului.

Recunoaștem mai departe dreptul guvernului de *inspecțiune* și dreptul de a cere dela autoritatea bisericească îndreptarea lucrurilor, întrucât ar subversă abuzuri în biserică, în caz de renitență a face despre aceasta raport Coroanei, care a numit pe episcopul, cași prezidentul corporațiilor noastre bisericești, nu-i recunoaștem dreptul de *dispozițiune* în biserică, și guvernul și-a arogat aici dreptul de *dispozițiune*, ce constituie atentat împotriva autonomiei noastre bisericești garantată de legea sancționată de M. Sa.

Sunt abuzuri în Caransebeș? Iarba rea din holdă piară, dar nu calce copită de hăiduc pe sinul maicei noastre bisericești. Dreptate și curățenie să se facă în Caransebeș, dacă intradevăr, a existat murdăria ce i se impută. Octogenariul Prea Sfințit, N. Popea a încredințat administrarea diecezei vicarului său părintelui arhimandrit Musta, bărbat integru, care va face acolo ordine. N'ar fi vrednic de locul ce-l ocupă de nu și-ar face o nici aici nici dincolo de mormânt.

Dar nu numai despre aceasta sanare este vorba, ci mai presus de toate, că s'a atentat la autonomia bisericești noastre și aceasta numai e exclusiv chestia Caransebeșului ci chestia întregii bisericești ortodoxe și e rândul metropolitului ortodoxilor din Ungaria, a părintelui Ioan Meșianu de a-și face datoria întru apărarea autonomiei bisericești. Părinte Metropolitie ia-ți crucea, noi te urmăm, ori de îți este prea grea, dă-o altuia.

Ce vă temeți? »Feciorii politici« se folosesc de slăbiciunile oamenilor din Caransebeș și de omnipotența momentană din Budapesta, ca să-și facă cuib chiar în biserică și pe ruinele ei să aprindă focuri neronice. O speculă politică, atâta e tot. Unde ângerii sunt fricoși, acolo dracii sunt temerari. Ori doar nu mai sunt îngeri păzitori în biserică?

Vacanțele de Paști ale Camerei. Discuția și votarea articolului III al regulamentului Camerii va lua sfârșit azi, anunță o știre din Budapesta, dacă nu se vor face ceva pledeci. Că de ce fel de predici mai visează patrioții, nu ne putem da seama, când știm că singura opoziție serioasă, deputații naționaliști, au părăsit demonstrativ sala de ședință, declarând că nu mai iau parte la o discuție atât de necinstită și brutală. Azi ori mâne deci proiectul revizuirii camerii va fi primit și în special. Actuala sesiune parlamentară se va încheia prin autograful Măjestații Sale și camera va lua vacanțele de Paști până în 29 Aprilie.

Prezidentul camerii *Justh* a plecat ieri din Capitală la Hodmezövásárhely lăsând în grija vice-

președinților *Rakovszky* și *Návev* orice dezbateri în dietă până la începerea vacanțelor. Partidul stâng-extrem a promis că și el va da tot sprijinul ca ședințele camerii să se încheie azi ori mâne, în schimb cer pentru sesiunea viitoare un *post de notar*.

Scumpă condiție pentru desarmare!

La redeschiderea ședințelor parlamentare încă în ziua primă după constituirea Camerii se va începe dezbateri bugetului.

Ministrul comun de externe în Budapesta. Baronul *Aerenthal*, ministrul de externe austro-ungar, va sosi mâine în Budapesta. Despre călătoria asta a ministrului de externe semi-oficios se vestește că e în legătură cu convocarea delegațiilor.

Ziarul »Nap« are informația, că baronul *Aerenthal* va confera cu guvernul maghiar și asupra memorandumului înaintat de *Kossuth* Măjestații Sale cu prilejul audienței din urmă. Memorandumul acesta cuprinde în sine toate chestiile militare, prelungirea guvernării de tranziție și planul constituirii unui cabinet independist, în frunte cu *Kossuth Ferencz*.

În afacerile aceste *Aerenthal* figurează ca *humo regius*.

Organizarea noastră.

Ce folos că avem peste 3288* de școale și totuș atâți analfabeți; atâtea foi zilnice și periodice, atâtea cărți literare și științifice, dacă poporul nostru n'are cunoștință de ele sau și dacă le au auzit de nume, nu le știe prețui?

Acolo unde poporul a fost convins de adevărații săi conducători despre însemnătatea școalelor, acolo le-au asigurat pe seama urmașilor cu mare însuflețire și pe lângă mari jertfe.

Unde poporul va fi convins de însemnătatea ziarelor, revistelor și a publicațiilor românești: literare și științifice, acolo de bună seamă vom afla cu plăcere pe oameni strânși în zile de sărbătoare și în nopțile lungi de iarnă, nu ca până acum în cârciumă, ci pe lângă unul care știe carte, așteptând să-i soarbă vorbele din gură.

Aceasta însă nu se poate ajunge așa ușor... Prin muncă și stăruință de fier trebuie dezvoltat dorul de carte și de muncă a minții.

Munca aceasta însă, numai atunci va fi productivă, când poporul nostru va munci cu tragere de inimă, cu plăcere; iar nu de silă, căci atunci va munci ca țiganii, cari, când vedeau pe stăpân lângă ei strigau:

»Ține Doamne ziua mare
Să lucrăm la boer tare»,

iar când acesta pleca, țiganii strigau din

*) «Românii din statul ungar», de I. Russu-Șirianu.

nou uitându-se de mai e mult până seara :

»Oea soare gea
Nu te uita'n gura mea«.

Ținta noastră să fie deci, deșteptarea în popor a dorului de muncă.

Se naște acum întrebarea :

Cum se poate ajunge mai ușor ținta aceasta ?

Răspunsul cel mai scurt și tot de odată cel mai bun va fi : »Prin graiu viu«.

Ca să arăt puterea graiului viu voiu înșira câteva pilde.

Cum s'a lătit creștinismul, această lege sfântă de care ascultă aproape întreg pământul ?

Răspunsul va fi: Printr'o jertfă ce nu se mai găsește în ziua de azi. Acei oameni luminați de Duhul dumnezeesc, numiții apostoli, au nesocotit avere, liniște ba chiar jertfirea deci pentruca să lățească cuvântul Domnului; iar mijlocul prin care s'a ajuns scopul a fost: *Gratul viu*; predicile și învățăturile.

Cum s'au lătit mai târziu învățăturile lui Luther? Cum au recâștigat iezuiții trecerea în biserica rom. catolică? Cum s'au lătit ideile libertății, care au pricinuit revoluțunea franceză? Cum se lățește în fine socialismul, această problemă a viitorului?...

Răspunsul la toate aceste întrebări va fi unul și acelaș: *prin graiu viu*.

Prin graiu viu deci mai mult ca prin alte mijloace s'au propovăduit toate întâmplările mari ale istoriei.

Tot prin graiu viu și numai prin el se poate lumina și poporul nostru, ce zace de mult în întunec; se poate aprinde în el scânteia dorului de muncă și a dragostei de cetit pentru tot ceace este românesc.

Mare a fost bucuria, adevăraților români, când au cetit despre astfel de începuturi.

Zic începuturi, pentrucă ce s'a făcut până acuma servește numai de îndemn pentru o lucrare mai stăruitoare în toată puterea cuvântului și în toată mulțimea românească.

Tresalt de bucurie când cetesc, prin ziarele noastre de seamă, vești îmbucurătoare despre luminarea poporului. Cu toții știm, din publicații, despre prelegerile ținute poporului atât din Arad cât și din provincie de către oamenii noștri luminați și cu dor de jertfă, tot din aceste izvoare apoi cunoaștem activitatea de pe acest teren a despărțămintelor »Astrei« din Orade în frunte cu dr. Lazar, a celui din Brașov în frunte cu D. A. Bârsanu, a celui din Șimleu cu dr. C. Meseșianu, a celui din Brad, unde s'a început cursul școlar al analfabeților (neștiutorilor de carte), etc. etc.

Graiul viu deci să ne fie temelul pe care să se razime toată lupta noastră în scopul organizării poporului.

Graiul este arma cea mai puternică a epocii moderne, pentru orice cuceriri și însuflețiri, în direcție pozitivă, și pentru nimiciri totale în direcție negativă.

Organizarea, acest postulat de mare însemnătate al gloatei robite, trebuie să se pornească prin instituirea de conferențieri permanenți, cari să pregătească terenul pentru introducerea luminei în popor; iar după aceea ziarele și produsele românești se vor lăți cu ușurință, în popor poziția editorilor va fi

asigurată iar lumina poporului va fi mare și tema cea grea va fi deslegată.

Suntem nemernici, cum a zis J. Rousseau căci ne-am depărtat de legea nestrămutată a naturei. Trebuie să ne întoarcem iar la ea și să-i urmăm cursul, ca nu luptând împotriva ei să ne nimicim.

A sosit timpul realizării prorocirii eternului D. Țichindeal care zice: »Mintea... mintea nație românească! Când te vei lumina cu învățăturile... mai mărită nație decât tine alta nu va fi«.

Cei în drept să se aștearnă pe lucru!

Parvus.

Prigonirea treicolorului.

Preotul Ioan Popovici osândit la 5 zile închisoare.

Boroșineu, 7 Aprilie.

Protopretura din Boroșineu a osândit azi la 5 zile închisoare și 100 cor. amendă, pe vrednicul părinte *Ioan Popovici* din Bârsa pentrucă pe ornatele bisericesti ale copiilor au descoperit jandarmii treicolorul nostru național.

Despre antecedentele procesului ni-se comunică prin telefon:

În 1 Februarie, a fost o înmormântare în Bârsa. Convoitul a fost întâlnit în drum de niște jandarmi.

După înmormântare părintele Ioan Popovici a fost citat la casa comunală, unde a fost tras la răspundere pentru treicolor. Ei au transpus apoi afacerea la protopretură, care a desbătut ieri crima de a fi descoperit pe hainele bisericesti ale copiilor treicolor românesc, pedepsind pentru aceasta pe vrednicul preot cu 5 zile închisoare și 100 cor. amendă.

Dl Popovici a anunțat recurs contra osândeii.

Din România.

Dela Academia română. (Recepția noului membru doctor Grecescu). În urma încetării din viață a d-lui Florian Porcias, întâmplată anul trecut, s'a declarat vacant un loc de membru la Academia română.

Dl Grecescu, dela facultatea noastră, cunoscut botanist, a fost ales membru.

Pentru recepția noului ales, Academia română, a ținut Duminecă o ședință solemnă, la care a luat parte un public foarte numeros.

Dl doctor Grecescu în cuvântarea d-sale de recepție, a făcut o descriere a istoriei botanice.

A arătat cum înainte vreme nu există această știință și că plantele nu serveau decât în medicină.

A descris rând pe rând fazele prin care a trecut studiul plantelor până ce abia în secolul al 16-lea, se putea vorbi de știința botanică. Grădinile botanice pe atunci s'au înființat.

Azi, știința botanică cuprinde un teren vast folositor în medicină, agricultură, comerț, etc.

Oratorul vorbește apoi de începutul botanicii la noi prin asociația medicilor și naturalistilor din Iași la 1834 sub conducerea doctorului Cihaș.

Mai târziu am avut pe doctorul Davila și pe urmă pe doctor D. Brânză, cărula i-se datorește dezvoltarea studiului botanicii la noi.

D-lui doctor Grecescu i a răspuns, dl doctor Istrati arătând valoarea noului membru al Academiei și importanța botanicii în științe.

Ședința s'a ridicat la orele 4.

*

Sărbătorirea dlui A. D. Xenopol. Sub acest titlu »Ordinea« scrie:

Azi, la orele 10 dimineața, va avea loc în palatul Ateneului, sărbătorirea izbândeii strălucite, repurtată de dl A. D. Xenopol, în cursul său dela Sarbona.

Între oratorii ce vor lua cuvântul sunt domnil Gr. Tocilescu, Em. Porumbaru, V. Dărăscu, directorul »Universului« dl Otescu, dl C. Rădulescu-Motru și dl Pompiliu Eliade; cel din urmă va vorbi dl A. D. Xenopol.

Cu acest prilej notăm două aprecieri asupra cursului dlui Xenopol luate din două mari reviste europene, care ne-au căzut sub mână.

»La revue internationale de l'enseignement,« scoasă de dl François Picavet, publică în fruntea numărului de Aprilie lecția introductivă a d-lui Xenopol asupra naturei științei în genere, însoțind această lecție cu următoarele cuvinte: »Dl A. D. Xenopol a ținut în cursul lui Ianuarie, la Sarbona, un curs foarte vizitat și urmărit cu cea mai mare luare aminte asupra teoriei istoriei. Publicăm aici cea întâia din cele zece lecțiuni ținute de d-sa«.

Revista literară italiană, »Nuova Rassegna di literature moderne,« din Florența, în numărul său din 25 Februarie 1908, pag. 252, conține următoarele asupra cursului ținut la Sarbona de d-nul Xenopol: »În Franța, la Sarbona, puțin timp după al nostru Ferrero, se află acum Ilustrul Istoric român, A. D. Xenopol, care cu cea mai înaltă competență, pe care toți o recunosc a ținut mai multe, foarte aplaudate conferențe, cari priveau în deobște teoria istoriei. Notăm că chemarea dlui Xenopol la Paris onorează atât pe istoricul român, cât și pe Franța care invitând, cum face celebritățile străine, obține două rezultate: »întărește gândirea franceză pe toate tărâmurile și face un omagiu din cele mai prețioase celorlalte popoare«.

Prelegere populară despre urmările triste ale beuturii spirituoase

ținută de dl Fl. Roxin, preot în Lipova, la 1 Martie n. 1908.

Correspondentul nostru — dela care am primit disertația de mai jos — ne comunică că adunarea în care s'a rostit a fost foarte cercetată și cuvântarea a făcut adâncă impresie în popor. Supt impresia aceasta părintele Fl. Roxin a venit cu idela, că pentru a feri tineretului de căciune, să se pună bazele unui fond pentru ridicarea unei zidiri, care să servească pentru întru-nirile tineretului, pentru dans, petreceri și eventual și pentru o sală de lectură.

Parcezindu-se imediat la contribuție, conducătorii au iscălit 800 cor. iar poporul peste 1000 de cor. Contribuțiile vor continua a se strânge așa că încurând Lipova încă își va avea »Casa națională« pentru tinerimea sa.

Ne pare bine de începutul părintelui Roxin și am dori să fie continuat, ca să mai putem și din Lipova înregistra câte o faptă frumoasă, dupăce de ani mulți de zile cele mai urâte și mai desgustătoare de acolo ni-au venit.

Iubiți ascultători!

Atât în urma însărcinării ce am primit-o toți preoții dela Ven. Conzistor, cât și în urma dragostei și interesului ce trebuie să nutrească fiecare păstor suflesc față de soarta turmel sale, — v'am chemat pe astăzi aicea, cu gândul și dorința tare, — ca sfaturile și cuvintele mele binevoitoare să găsească loc în inimile D-voastră, — și să aducă rod bun spre întărirea și fericirea D-voastră, a neamului și bisericii noastre.

Nainte de toate, vă rog să mă ascultați cu băgare de seamă în pace și liniște. Dupăce volu găta eu de vorbit, bucuros volu asculta și eu pe altul să-mi răspundă, ori să mă întrebe, dar nu-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmoră magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

mai câte unul de odată, ca să ne putem înțelege bine, — căci D-voastră știți bine, că *rodul bunei înțelegeri este pacea și fericirea*, iar rodul neînțelegerii este, — *pizma, sărăcia, neînțelegerea și neîndestularea*.

Iubiți ascultători!

Ven. Conzistor din Arad, în frunte cu Prea Sfinția Sa Episcopul nostru, conduce afacerile bisericesti și școlare din 351 de sate locuite de români, câte să țin de Conzistorul din Arad, — afară de celea 294 sate românești de sub Conzistorul din Oradea mare, cari lară se țin tot de Episcopul și dieceza Aradului.

Conzistorul din Arad, din multele rugări, scrisori și acte câte primește zi de zi din aceste sate — a văzut și poate să vadă în toată ziua — felurile neînțelegeri, necazuri și păcate, cari împiedecă înaintarea și fericirea poporului nostru din aceste sate.

Episcopul nostru și domniile dela Conzistorul din Arad, ca păstorii noștri sufletesti — cel bun, cum se și cade să fie el, s'au sfătuit mult asupra acestor rele, au cumperit, au căutat să vadă >care anume este cel mai rău obicei al poporului nostru, care împiedecă, dezvoltarea noastră, buna înțelegere, înaintarea și fericirea noastră?<

Și au ajuns la convingerea, adecă la părerea că între multele scăderi și păcate a poporului nostru — în șirul întâiului stă: Beutura prea multă de vin, bere și mai ales de răchie!

Beutura prea multă, care face din om neom, adecă o ființă mai josnică decât animalul. Aceasta este cauza și izvorul sărăciei, a neînțelegerii, a pizmei și a stricăciunii morale.

Să știți! că pe zi ce merge tot mai multă beutura trece! Tot mai mulți rățăcesc! Tot mai mulți cad jertfă, acestei patimi urite! Dar să știți și aceea, că precum crește cantitatea spiritului — a beuturii — ce se consumă, adecă precum crește numărul litrelor de beutura spirtoasă ce se petrece în țară, — așa crește sărăcia și corupția moravurilor; așa scade și se nimicește și nădejdea — visul nostru cel frumos: că poporul nostru, neamul nostru va avea cândva un viitor mai fericit.

Pentru stăpîrea acestei patimi urite, care bântue foarte popoarele din toate țările, — dar mai ales poporul nostru, — Ven. Conzistor din Arad ne-a poruncit, ca toți preștii, care cum și unde putem să sfătuiți poporul nostru, să se ferească de această patimă urită și fără folos, care împinge pe mulți la neavere și nefericire. Pentru aceasta v'am chemat dar aici iubiților, ca să mi împlinesc datorița impusă de mai marii mei și binevoitorii d-voastră.

Vă rog dară, ca pildele ce vi le volu spune, să vi le însemnați bine, să nu le luați în chip de batjocură sau în glumă, căci știți d-voastră zicala aceea, că: >pe prost nu-l poți sfătui< — că am crede să fie altul mai cu minte decât el, dar omul cuminte, bucuros ascultă și primește sfatul bun, pentrucă îl înțelege, și știe că nu i va fi rău dacă va face așa.

Vă rog încă odată să mă înțelegeți, că mi-ar părea foarte rău, dacă prin vorbele mele s'ar simți careva înfruntat, batjocorit, căci nu am de gând a-mi bate joc de nime, ci a deșteptă, a feri pe toți de această patimă urită. Dar dacă nu pe toți, barem pe aceia, cari nu s'au datat, nu s'au momit încă așa tare la beutura, pe acela cari sunt încă la jumătate cale a pierderii, pe acela, a căror inimă încă nu sunt așa stricate, ca să nu poată primi sfatul bun.

Imi place să cred, și să zic, că, har Diu! Lipovenii nici nu sunt așa mari alcoolici, așa bețivi ca în alte părți.

Dar uitați-vă! Se întâmplă, deși omul mai de dat Doamne încă potighește, rățăcește, și se îmbată. În aceea zi și lui îi este rușine de ceace a făcut.

Ei, dar dacă nimeni nu-l batjocorește în aceea zi, nime nu-i zice: mă! te făcuși ca un porc, până și copiii tăi au răs de tine! cum am zis, dacă în loc de așa vorbe, în a treia sau a patra zi — te miri dela care neam sau prieten pe care nu l-a văzut de mult — aude zicând: Hai să mergem la un cloacan de rachie, — apoi se duce, cade în ispită, își bea mintea și a doua și a treia oară, și așa mai de multeori. Nici nu mai e de lipsă să-l cheme alții, merge și singur, ba încă el cheamă apoi pe alții, și bea până ajunge în rând cu cei cu șuba ruptă și clostea în uiață. Așa se începe nefericirea la cei mai mulți.

Să fim sinceri! Să spun drept, că deși nu avem noi aici în Lipova așa mulți bețivi, dar totuși avem și noi câțiva românași — cari numai atunci nu beau, când sunt în lucru unde nu se poate bea, sau când nu au bani!

Acestora ar fi să le zicem: dă-i în păcate, vai prăpădiți de ei! grija lor de soartea lor, ei câștigă ei beau — nu beau pe banii noștri! Ei, dar nu-i bine să zicem așa. Omul cu minte luminată nici nu poate să zică așa!

Uitați-vă: precum îl doare pe un fată de familie când are vre-un prunc rău, rățăcit, — așa trebuie să-l doară și pe un popor, pe un neam, că are fil rățăciți! Sau doară bețivii fac cinste neamului nostru?

Sau doară este om care să dea mult pe cinstea bețivilor? căci bețivii sunt aproape toți mincinoși fără caracter, fără credință în Dumnezeu, tâmpiți la minte, răutăcioși, săraci, rău îmbrăcați, familia lor cugeți că e o familie de cerșitori!

Ca să credeți că e mare deschilinire între oamarii regulați și între cei bețivi, — uitați-vă în fața celor bețivi când sunt treji, — sunt ca cei betegi, moi, făcuți, smeriți. — Dar când apucă la alcool, la beutura — cine e mai viteaz ca ei? Cine știe mai multe ca ei? Toți bogății înainte lor sunt proști, sgârbiți, trag dela gura lor ce și lor le place! Apoi să ascuți la sfaturi! nu-i dreptate în țară, cu nimic nu sunt îndestulți! sunt domni prea mulți, ștaer prea mare, și cum zic, sunt peste măsură năcăjiți!

Și apoi ce cugetați, tot așa năcăjiți se duc din birt? Dară așa! Atâta ține năcazul până golesc mai tare ulegile. Apoi se pun la zberat, dar ei cugetă că cântă, și cântă așa încât cugeți că ei sunt cei mai fericiți din lume!

Sărmani nefericiți de ei! Vai de familia lor, vai de sănătatea lor și de a copiilor lor, vai de pacea și liniștea din căsuța lor!

Din oamarii treji, sănătoși — prin beutura se fac slăbănogi și obiect de batjocură și de răs! Căci după vola cea bună, la cel ce se uită la el, urmează că răd de el, iar la cei de acasă urmează: plâns, năcaz și întristare.

Când merg pe stradă acasă, ce fac ingineri, măsurând ulițele și de-alurgul și de-alatul. Chiar și copil încă răd de el și îi arată cu degetul, ca pe cel ce-și lasă mintea în birt. După ce ajung acasă, alți oameni sunt pe pace, dar cei mai mulți fac furtună, blastămă, seduce, sparge, bate, ba de multe-ori și omoară, așa încât nu să i vezi dar să și auzi povestinduți despre el că ce au făcut și ce fac, te prinde o groază.

Acuma închipuiți-vă cum să poate odihni așa un om într'o noapte! Că i-ar trebui 2 nopți legate de olăit! Ei! dar cei mai mulți în aceea zi trebuie să meargă la lucru, trebuie să se scoale de dimineață! Se scoală jumătate mort!

Apoi să aștepti lucru bun dela el? Toată ziua îți cască și suspină, sculpă în palmi, mereu-mereu chitește (tocmește) pe scule și se uită la soare. Ziua de muncă pentru ei e un chin!

Lucru firesc, unde să poată el ținea piept la lucru cu omul tare și sănătos, care s'a culcat la vreme și s'a odihnit toată năptea! Vai de el și de lucrul lui!

(Va urma).

D'ale învățătorilor.

Adunare tractuală. Marți s'a ținut în Șiria conferința tractuală a învățătorilor noștri, sub prezidiul colegului Alexe Doboș. Au fost de față învățătorii I. Bogdan, I. Hui, S. Crișan (Șiria), I. Groșorean și Cherechianu (Gaișa) Munteanu, junior, (Măscă), Crețu, Fericeanu și d-șoara Iulia Nastici (Agris), Abrudeanu (Araneag), P. Vancu, Silartău și d-șoara Sofia Bărbăș (Măderat), Dârlea (Păncota), Debeleac și Popa (Drauț), d-na Ignuța și Mariș (Târnova), I. Mladin, Simea și Funar (Comlăuș), T. Laza (Cherechiu), Olariu, Pap și Terebenț (Covăsânt).

Au asistat de asemeni protopopul tractual Lucața și dl Axente Secula.

Învățătorul I. Huiu, la școala căruia s'a ținut conferința, a ținut o prelegere practică cu cl. I și au dizertat Sofia Barabăș, T. Cherechianu, Mariș, Simea și Olariu, toți cu mulțumitor succes.

S'a hotărât ca proxima conferință să se țină la Măderat, la toamnă, când se va serba jubileul de 25 ani de când e învățător harnicul P. Vancu din Măderat.

Banul Croației.

Deși deputații croați de mai multe săptămâni nu mai iau parte la discuțiunile dietei și nu mai fac nici un fel de greutate guvernului maghiar, totuși baronul Rauch, al cărui cap îl cere coaliția croată pentru a se face pace, continuă să stea în scaun și ieri a sosit în Budapesta, unde a avut întâlnire cu Wekerle și Iosipovich.

Banul croat vorbind cu mai mulți zia-riști maghiari, a spus că nu e vorba cătuși de puțin ca el să plece dela putere și să se formeze un guvern coaliționist. Cel puțin el nu știe de așa ceva.

Se poate că el nu știe. Rakodczay nainte de a pleca dela putere așa vorbea însă și el, dar când i-a venit vremea să plece, a plecat. Așa i-se va întâmpla și lui Rauch.

Din străinătate.

Anglia și Macedonia. În nota de răspuns la propunerile Rusiei, lord Grey declară că guvernul englez regretă că Rusiei i-se pare imposibil a lua în considerare împuținarea trupelor în Macedonia și garanția colectivă a puterilor.

Lordul Grey face în urmă următoarele propuneri:

>Inspectorul general și comisiunea financiară trebuie să fie autorizați a reține din încasările veniturilor provinciilor, atât cât va fi necesar pentru acoperirea cheltuelilor administrațiunii civile și de a se remite Porței excedentul pentru scopuri militare.

>Dacă această sumă ar fi insuficientă pentru cheltuelile militare, Poarta va trebui să compenseze deficitul. În caz când această propunere ar fi primită, pentru puteri ar fi egal câte trupe ar fi întreținute în Macedonia și presupunând că trupele vor fi plătite, necesitatea garanției europene ar dispărea cu modul acesta.

În urmă lord Grey declară că guvernul englez nu se împotrivesc la menținerea lui Hilmi pașa și aprobă propunerile ruse privitoare la comisiunea financiară și de a se da depline puteri de agenți civili delegaților financiari. Dacă aceste propuneri vor fi primite, guvernul nu se mai împotrivi la luarea de agenți civili și adjutanți de jandarmeria din serviciile turce. Guvernul are încredere că dl Iswolsky va sprijini aceste propuneri.

Printul Muntenegrului la țarul. *Țarskole-Selo*, 8 Aprilie. Printul Muntenegrului Nichita a sosit înalte de amiază la Țarskole-Selo. La gară a fost primit de țarul Nicolae, de marele duce Nicolae, de ministrii de externe, de comerț, marină și de războiu și de înaltele autorități. Când trenul a intrat în gară, țarul Nicolae s'a apropiat de cupeul din care s'a scoborit principele Nichita în uniforma regimentului 15 de vânători împreună cu adjutantul său. Muzica a intonat himnul Muntenegrului. Țarul a îmbrățișat și a sărutat pe principe. După salut printul a mers la palatul Alexandru, ca să cerceteze pe țarina. După aceea printul însoțit de țar s'a întors la gară și și-a continuat drumul spre St-Petersburg. Aici a fost primit de marele duce Vladimir, de fetele și nepoții lui. Când printul Nichita a sosit în palatul de iarnă împreună cu marele duce Vladimir Alexandrovici a fost primit de mareșalul curții printul Dolgoruky cu puțin înainte de aceea au sosit la palat marele duce Petru Nicolaevici cu copiii săi mai tineri, cu nepoții printului, marea arhiducesă Milicia Nicolaevna cu fiică-sa, mai departe princesa Elena Georgievna și printul Sergius Leuchtenberg Romanovski. După primire a urmat dejunul la care a luat parte și perechea imperială.

Ieri au fost primiți de printul Muntenegrului Isvolsky ministrul de externe, Melegari ambasadorul Italiei și trimișii coloniei muntenegrene. Azi se dă un ospăț în onoarea printului la Țarskole-Selo. În 11 Aprilie va da un prânz marele duce Petru Nicolaevici.

Criza din Serbia. Criza politică a luat un caracter foarte acut. După cum se știe din telegramele de ieri regele Petru s'a prezentat ieri la consiliul de miniștri și a avut o atitudine ostilă primului ministru Pașici.

Primul ministru propusese regelui să dizolve imediat Scupcina.

Regele n'a acceptat însă această propunere și și-a exprimat dorința ca Scupcina să nu fie dizolvată, și ca tratatul cu Austro-Ungaria să fie discutat în Scupcina încă înaintea budgetelor. Se înțelege că Pașici n'a primit aceste propuneri, care nu corespund cu deciziunea luată acum câteva zile, căci ar însemna o capitulare în fața opoziției.

E probabil că această criză se va termina cu demisia definitivă a lui Pașici și a cabinetului său, și că se va alcătui un minister de coaliție în care vor intra toate partidele afară de cea care se află acum la guvern.

Cu dizolvarea Scupcinei și cu noule alegeri va fi însărcinat probabil viitorul cabinet de coaliție.

Atitudinea regelui în consiliul de miniștri a stârnit o colosală senzație în toate cercurile politice din Belgrad, mai cu seamă în cercurile guvernamentale, care erau sigure că Pașici va obține dizolvarea scupcinei și va fi însărcinat a face noule alegeri.

Înainte de a lua o decizie definitivă în chestia crizei regele mai încearcă să stabilească un compromis între opoziție și guvern. Tratatul în acest sens au și fost începute, ele par însă zadarnice de oarece opoziția, și mai cu seamă radicalii nu vor să cedeze cu nici un preț.

»Mali-Jurnal«, despre care se știe că este în legătură cu conspiratorii, a fost confiscat pe ziua de ieri. Ziarul acesta conținea un violent articol în chestia situației generale.

Se făceau în acel articol aspre obiecțiuni regelui, imputându-i-se că nu are nici un pic de energie, și că el este cauza turburărilor politice.

De asemenea a fost confiscat și ziarul naționalist »Srbiska Zastava« care a publicat declarația șefului de partid Volorici, declarație făcută a laltăieri în în Scupcina și prin care a atacat de asemenea pe regele Petru.

America contra japonezilor. Conform ziarelor din Tokio referitor la administrația rusă din Mandjuria, acțiunea americană e îndreptată contra administrației japoneze din Mandjuria sudică. Ba unele ziare aduc în legătură sosirea apropiată a flotei americane în Japonia cu împrejurarea aceea, că *America va face pașii necesari față de Japonia în cauza Mandjuriilor sudice*. Ministerul de externe japonez respinge această părere și aduce la cunoștință, că presupunerea aceea n'are nici o bază. America privește de corectă ținuta prezentă a Japoniei în Mandjuria sudică.

NOTĂȚI.

ARAD, 9 Aprilie n. 1908.

Rugăm pe toți abonații cari sunt în restanță ori nu și-au reînnoit încă abonamentul pe quartalul Aprilie—Iulie, să binevolască a plăti cât mai curând ceea ce datorează pentru primirea ziarului nostru.

— La temniță. Azi, redactorul nostru responsabil Ioan N. Iova s'a prezentat la procuratura regească din Arad, unde i-s'a adus la cunoștință că osânda de 6 luni temniță, la care a fost condamnat pentru »Afacersa Vaida« trebuie să și-o înceapă la

1 Iunie n. a. c. în temnița de stat dela Seghedin.

— Ziar de rîs și scandal. Ziarele din Arad scriu coloane întregi despre nedreapta confiscare de ieri a cărții »Românii din statul ungar« a dlui I. Russu Șirleanu. Până ce »Arad Közlöny« și »Fügetlenség« se mărginesc însă a scrie lucrurile așa cum au fost: că s'au confiscat 31 exemplare la redacția »Tribunei« și 7 la librăria Welsz és Klein, »Arad és Vidéke« face un scandal nemai pomenit, scriind publicând de fond sub titlul »Cartea trădării de patrie«, în care scrie:

»Autorul cărții este un cunoscut agitator, și încă din cea mai primejdioasă specie... Cartea tratează starea românilor din statul ungar, în cea formă obraznică și revoltătoare, cu care banda organizată a Russu-Șirienilor trădători calcă în picioare suveranitatea ideii de stat ungar...«

Și așa mai departe, coloane întregi de injulție. De adevăr își bate joc, nu vrea să știe că procurorul dela Oradla s'a făcut de rîs cu procesul ce pornise contra dlui Russu, căci *Tabla regească n'a aflat nimic de pedepsit în carte* și încă în Martie 1906 orânduise ca »Românii din statul ungar« să nu fie confiscată și poliția din Arad numai în lipsa totală de cunoștință a lucrurilor a confiscat ieri cartea, care nu e oprită.

Di Russu s'a dus astfel ieri pela poliție unde a arătat căpitanului Greén Nándor hotărîrea Tablei regești și poliția a trebuit să recunoască greșala săvârșită de judele de instrucție din Oradla, care în 1906 a uitat să înștiințeze poliția despre sfârșitul procesului. S'a luat proces verbal și în 2—3 zile judele de instrucție va trebui să trimită poliției vorba să dea îndărăt cărțile confiscate.

— Români la Viena. Dupăcum se anunță din Viena, primarul dr. Lueger ar fi sfătuit pe șeful regisor Krapil dela teatrul național din Praga să nu vină să dea reprezentații în capitala Austriei spre a nu da loc la incidente neplăcute.

În ce privește trupa de teatru românesc, care dupăcum se spune, va sosi încurând în Viena, primarul a declarat că ea va avea o primire călduroasă din partea populației vieneze.

În schimb dacă ar sosi la Viena o trupă de artiști maghiari, creștinii-sociali ar organiza demonstrații contra ei.

— Comună harnică. Ni-se scrie: Mulțămii lui Dumnezeu, în Râțișor întors s'a roata după zisa românului, că adunându-se un număr de 32, bărbați tineri, feciori și școlari, au înființat un cor, aducându-și de dirigent pe vrednicul Traian Fira econom în Iertof, care venind a instruat corul tinerimii, și la Duminica lăsatului de brânză ne-au înveselit inima, cântând la sfta liturgie; (Liturgia de I. Blrou) iar seara dând un concert.

La cassă s'a adunat 104 cor. Suma totală a veniului este 222 cor. 24 fil. Spese 68 coroane 44 fil. Veniul curat 153 cor. 80 fil.

Atât cântările cât și teatrul a mers foarte bine.

Foarte bine a jucat școlărița de repetiție Maria Curia, credea-i că e crescută pe scenă.

Bine au jucat și Petra Sermanu, Adam Voina și Romulus Luca.

Foarte bine a declamat poezia »Al mai tare om din lume«, de Victor Viad dela mărina, Alexandru Voina. Tot meritul îl are dl dirigent Traian Fira și inițiatorii corului, tinerii Miță Vrăntianțu și Lazar Roman.

— Alegere. Ni-se scrie: În 16/29 Aprilie s'a ținut alegerea de învățător în comuna Jadani (c. Timiș). Alegerea s'a ținut în cea mai mare înțelegeră, ales fiind dl Teodor Bucurescu, unul dintre tinerii învățători cu mai mari speranțe.

Laudă să cuvîne poporenilor.

— Apărarea băilor dela Mehadia și Marilla. Cele două înfloritoare stabilimente de băi din Caraș-Severin au fost în mare primejdie. Cea mai frumoasă podoabă a lor, brazii seculari erau amenințați de a fi distruși de o insectă înfricoșată. Ministrul de agricultură a deschis un credit extra-ordinar de zece mii coroane pentru stîrpirea ouălor acestei insecte pe un teritor de 3 mii jughere. Patruzeci de zile au lucrat peste două sute muncitori stîrbind la zi circa două milioane oue, în patruzeci de zile deci peste optzeci milioane.

Se crede că frumoasa pădure de brad și mai ales aceea, care ocrotește cele două perle ale Ungariei Mehadia și Marilla, sunt scăpate.

— Declarațiune. Ni-se scrie: Subscriși cu toată conștiința declarăm că cele cuprinse în notița preștitului ziar »Tribuna« nr. 69—1908 despre domnul Iulian Barzu, învățătorul nostru, cu referință la maghiarizarea comunei noastre Guravale în Vojkháza e numai o simplă scornitură mincinoasă, provenită din peana corespondentului, cu intențiune de a ponegri înaintea marelui public românesc persoana dlui nostru învățător care pe nime din comună n'a îndemnat ca să schimbe numele comunei noastre, — ba încă nici n'a știut despre convocarea ședinței în care subscrișii am știut să ne valorăm de urmași ai părinților noștri.

În acelaș timp ținem de datorință a declara că învățătorul nostru deși numai cu datul dela 1 Septembrie n. 1907 a ocupat postul de învățător în comuna noastră, datorința de învățător și o împlinește cu sumpătate atât în, cât și afară de școală, dovadă că dânsul pentru diligență și progres a fost lăudat din partea celor competenți; a înființat un frumos cor din tinerimea din comună, iar pe mai mulți tineri l-a învățat cântările bisericesti de strană. Guravăi, 8 Aprilie n. 1908. Ioan Neamțu, Nicolae Știrbu, Vasiliu Știrbu, Pavel Bota reprezentanți comunalii.

În legătură cu schimbarea numelui comunei Guravăi în Vojkháza primim o altă știre, că membrii cinstiți comunalii au votat contra propunerii de a se schimba numele comunei, afară de câțiva inși slabi de suflet în frunte cu căprianul lor, neguțătorul Pavel Caprariu, care la toate ocaziunile se dă de un înfocat naționalist, iar când e la adecă trage coada între picioare, cum o făcu și la alegerea congregațională din Ciuciu în toamna trecută, unde fusese chiar și candidatul listei naționale.

— Bombe în haremul sultanului. În odala sultanului au aflat o bombă uriașă, de o greutate de 10 kg., care a fost provăzută cu fitil. Conjurația a produs mare consternație în Jildizz-Chiosc; și s'au întâmplat mai multe dețineri. Mai mulți eunuchi precum și dame din harem au dispărut; din care se poate conchide, că aceștia toți au luat parte însemnată în conjurația plănuită în contra sultanului.

— Minunea expoziției din Bruxelles. La expoziția ce se va aranja în anul 1910 în Bruxelles inginerul Tournay din Liège va ridica un turn uriaș, înalt de patru sute de metri, mai înalt cu 100 metri decât turnul Eiffel din Paris. Cheltuielile de zidire sunt preliminate la 1.200.000 franci.

— Teatre italiene. O revistă franceză »L'Italie et la France« comunică o statistică foarte interesantă despre teatrele italiene. Între altele zice: »În Italia sunt cele mai multe teatre, anume 1517. Adică la 22.068 de locuitori se vine un teatru. Orașul Mantua cu 7761 de locuitori până atunci provincia Patenza care are 102.142 de locuitori tot un teatru are. Dintre orașe Neapolul are cele mai multe teatre, anume 21, Milano 17, Torino 12, Genua, Bologna și Florența câte 11, Roma 9, Catania 7, Venezia, Livorno, Palermo, câte 6, afară de acestea mai cinci orașe au câte 5 teatre. Dintre teatrele cele mai mari sunt următoarele: Scala (Milano) pentru 3500 de spectatori, Verdi (Florența) și San-Carlo (Neapol) pentru 3000 de

BÉTAY și BENEDEK,
atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váczi-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfințe, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

spectatori. Deoarece în teatrele italiene sunt și locuri de stat cari însă nu se socotesc, pot încheia și mai mulți spectatori.

— **Incendiu în Arad.** Azi la orele 3 și jumătate a izbucnit un foc în strada Hatâr din loc, care a ars scrum coperișele dela două case. Focul, care amenința să se extindă și asupra altor edificii deoarece batea vântul a fost stăns în grabă de pompieri.

— **Muncă grea în America.** În legătură cu facerea unui tunel la New York, se scrie: O societate de căi ferate a construit un tunel pe sub Hudson din New York la Jersey-City, ca să scurteze călătoria cu nouă minute. Tunelul care a fost construit chiar la vărsarea Hudsonului și a costat 35 de milioane și viața multor oameni. Un inginer care conducea lucrările construirii, despre decurgerea zidirii tunelului spune următoarele:

Muncitorii au fost schimbați la fiecare secție tot la două ore.

Atunci se iveră totdeauna la intrarea întunecoasă a tunelului o ceată de muncitori a căror haine de lucru erau acoperite cu noroiu. Jos în ocean lucrează sub o apăsare atmosferică de patruzeci de fonți pe un deget pătrat, care merge dealungul fundului mării, atâta a trebuit umplută cu aer condensat, până ce a fost în stare să exercize o presiune tot atât de mare în sus, câtă presiune exerciază în jos apa ce curge pe deasupra boltiturii. Fiecare lucrător era examinat de medic, înainte de a se coborî în tunel, că oare poate suporta aerul de acolo, iar care nu putea, la moment era lovit de apoplexie, sau căpătă un astfel de sgârclu, care l-ar fi nenorocit pentru toată viața. Tunelul era iluminat de lampe electrice, dar cu o lucrare foarte slabă. Boltitura e rotundă și pereții ei sunt cupțușiți cu plăci de oțel, cari resistă la presiunea apei de mai multe milioane de tone. La o înălțime de 80 metri veșnic se schimbă fluxul cu refluxul și vapoare uriașe spintecă valurile mării. Ocean e închisă de două porți uriașe, groase ca ușa unei casse de bani.

Camera cu aer e îngustă, și iluminată slab. Medicul întoarce de un șurub din care se revărsă aerul umed cu un șuerat duduior. Apoi deschide și mai bine șurubul și aerul năvălește în cameră și mai șgomotos, dând un vuet neplăcut. De șgomotul puternic începe să tremure până și creierul omului și mulți simțeau că șgomotul la cauzează dureri trușești, ba chiar și moarte.

Mai tare simte urechea presiunea aerului ca și cum l-ar vârî cineva un deget tare, cu o putere mare. Numai jumătate de minut ține această larmă teribilă, dar se pare, că e veșnică și numai aceea liniștește pe om, că mulți au răbdat-o fără nici o primejdie. În tunel oamenii sapă pământul la lumina palidă a lămpilor, și-l cară zilerii gârbovi. Muși își îndeplinesc lucrul și poate nici nu se gândesc că în fiecare minut îl poate lovi apoplexia sau îl nefericește câte un șgârclu, ceea ce e lucru de toate zilele.

Un lucrător cade și moare, tovarășii colectează pentru cununa lui și lucrează mai departe. Câte odată li înșpălmântă câte o bombăitură ca de tun, apa străbate prin boltitură și umple câte o parte a tunelului. Muncitorii aleargă în ruptul capului la locuri sigure, dar unii din ei se înecă în șivoiul murdar. Cadavrele abia după șaptea-mâni de zile le află în noroiul gros. De când s'a început cu construirea canalului mulți oameni au murit de șivoiul năvălitor de apoplexie, pe unii șzgârclurile li șchiodesc și totuș mulți sunt cari nu renunță la lucru, deși abia se plătește mai mult pentru munca aceasta primejdioasă decât sus, sub cerul liber. Natural că comunicația se întâmplă fără nici o primejdie și cât de necesar a fost acel tunel, o dovedește circulația extraordinar de mare încă din zilele prime.

— Nu mai e păr cărunț. »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunț de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, blondă închis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nesticăcios, conștă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se plapănă părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comanda se roagă indicarea culorii cerute. Prețul unei șticle cu descrierea folosirii în 4 limbi este 3 coroane.

Se căpătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

x Ștelărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor Institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Legea trusturilor.

În camera României s'a început discuția asupra proiectului de lege contra trusturilor arendășești. Raportor al legii este dl I. G. Duca, un distins membru (mai tiner) al parlamentului României.

În raportul dsale spune că într'o parte a țării, apăsarea pricinuită de trusturile arendășești, a fost picătura care a făcut să se verse paharul. Mai înainte, dar mai bine atunci, s'a văzut, — ceace unii vor să uite astăzi, — că trusturile, prin nimicirea concurenței și prin naționalitatea celor ce le alcătuiesc, sunt în primejdie națională și economică.

D-sa, arată că arendășia, cum se făcea până acum în România, e o primejdie; căci s'a ajuns a avea 60 la sută din proprietatea mare, exploatată prin arendași. Sunt 2.293.961 de hectare arendate, din cari 855.687 la străini. Arendașul înainte de toate, nefiind proprietar, nu-i e milă de pământ și de muncitorii lui. Dacă se poate îmbogăți mai repede prin sleirea pământului, îi șleește; dacă sărăcind pe țărani, își crește veniturile, nu stă la îndoială. Proprietarul are interese trainice, — am putea zice veșnice, căci se gândește și la urmașii săi, — deci, dacă își înțelege aceste interese, va fi mai cu milă către pământ și către țărani.

Arendășii au născocit, zice dl I. G. Duca, toate acele apăsări cunoscute din învoelile publicate și cari mai apoi s'au întins și la moșile nearendate.

Pe de-asupra, arendașii, fiind străini, n'au putut fi un factor de răspândire a culturii și luminei la sate; ba nici măcar pentru armonia socială nu au dovedit vre-o pricepere sau vre-o tragere de inimă.

La afirmările interesate ale apărătorilor trusturilor, că s'ar fi datorind acestora îmbunătățirea agriculturii noastre, dsa opune faptul cunoscut al culturii șelbetece obicinuită la arendași, cari un șir lung de ani, au venit pe moșii cu bățul și cu cataștihu, lăsând toată munca pe seama priceperii, capitalului și uneltelor de muncă ale țaranului, unelte vii și mașini. Iar în timpul din urmă, când capitalurile s'au leftinit, au gășit cu cale să cultive de-a dreptul ei cât mai mult pământ, mergând până la a nu mai voi să dea țaranilor să lucreze pentru sine.

Totodată, pe lângă că vor să împingă pe țărani să se prefacă în simpli muncitorii agricoli, mai vor să-i desbare nu numai de obiceiul de a lua pământ cu bani, dar a-i și să se mulțamească a lua salare păcătoase. Spre acest sfârșit aduc străini la lucratul moșilor, plățindu-le și mai șcump până ar frânge împotrivirea țaranilor români localnici.

Trusturile arendășești au urcat și arenzile la prețuri nebunești, făcându-și concurență între ele numai și numai spre a monopoliza stăpânirea moșilor în județe întregi și a fi, cum s'a zis, regii economici ai Moldovei așteptând să facă, mai pe urmă, același lucru și în Muntenia.

Societățile civilizate au înțeles primejdia trusturilor industriale, dovadă Statele unite, cari au ajuns anul trecut până la pragul ruinei și falimentului tocmai fiindcă n'au luat din vreme măsuri contra organismelor economice monstruoase cari ce chiamă trusturi.

Mama...

Să-ți răspund, măicuță dragă,
La scrisoarea Ta din urmă:
Dorul, care te apasă
Vreau să-l știu, că și se curmă.

De când mi-a murit măicuța,
Se'mplinește mamă, anul...
Mult l-am plâns, în nopți de veghe,
Și-l voi plânge mult, sărmanul!

Bun a fost și-a fost cu minte
Și un om dintr'o bucată:
Nici nu ști cât mă ridică
Numele-i iubit de tată.

Scrit s'aduc și pe Linuța
Și cu dragi puii tatei?...
Bine. Dar Alexandrina
Prea s'a îndrăgît de carte-ii!

Să mai așteptăm... doar vremea
Ș'o'ndulci în prag de vară;
Ș'or răcl puii tatei
Peste zi, ori cătră seară.

Iar la Paști, o Doamne sfinte,
Cum ar fi să-mi las altarul?...
Doar creștinii mi zic: Părinte...
Și de sus coboară darul.

Vezi, așa, măicuță dulce,
Tot cu griji și cu năcazul...
Lacrimile și-a fost partea
Și și-a 'mbătrânit obrazul...

Dar veni-voiu la Droștele
Și-ți voiu sărută mânuța,
Tibi-și spune sănătate
Și-ți mai scrie și Drinuța...

Ouă roșii... cozonacul,
Pune-le măicuță bine;
Toate-s bune 'n lumea asta,
Dar nimic, ca dela tine!...

Ne vom duce și la tata
Că morminții sunt aproape,
Și să-i dăm și lui priosul:
Lacrimile din pleoape...

Al. Munteanu al lui Vasile.

POEZII POPORALE

Culese de Floarea Șandru (Seleuș).

Legănă-se bradu 'n codru,
Leagănă-se de nu-i modru,
Fără vânt, fără răcoare,
Fără nici un pic de boare.
Badea p'acolo trecea.
Și el bradul mi-l vedea.
Cum crengile și-apleca,
Și frunzele își legăna
Și pe brad mi-l întreba,
Ce te legeni așa tare
Fără boare, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
Iară bradul suspina
Și badiței că-i zicea
Dar cum nu voi suspina,
Și cum nu moi legăna
Căci pe mine m'or ochit,
Zic c-aș fi bun de cloșit
Și vin ca să mă doboară
Cu cele mai mari topoară.

Felurimi.

E sănătoasă oare șederea? O revistă medicală din străinătate scrie »istoria cultivării« și ajunge la concluziunea, că încât putem să nu ședem dupăcum cere bontonul, ci mai mult să stăm culcați. Felurile multe de șederi, cari caracterizează pe cei mai mulți oameni, sunt invențiuni din evul mediu și probabil s'au dezvoltat din cauza îngustimei cerului în care s'au învățit. Popoarele culte din vechime încă au cunoscut scaunul, dar numai excepționalmente l-au folosit; de obicei la mănecare, sau la odină în casă. Și omul șălbatec a stat culcat, când a voit să se odihnească sau nu avut nimic de făcut.

Tacitus a scris, că germanii ședeau trântiți pe piei de animale.

Încă și la începutul evului mediu excepțional-minte s'au folosit de scaun. Capul familiei primea scaun, iar ceilalți ședeau pe jos. Până aici medicul nu au observat, efectul rău al șederii obișnuite și cu deosebire neurastenia este rezultatul unui lucru făcut șezând mult, nemișcat. Dar mai cu seamă efectul bun al așa ziselor >curei de șezut< ne-ar putea atrage atențiunea asupra efectului stricacios de șezut.

Cu deosebirea aceea, cari săvârșesc o muncă spirituală sau asupra unui om care șezând lucră va avea efect rău, dacă și timpul îl folosește șezând în loc de a se mișca puțin. Și să nu ne îndolm, că americanii cei practici au dreptate, când în timpul liber se folosesc de leșgân sau de sofă.

E curios lucru la oamenii sălbatici, cari mai cu drag stau culcați decât stau. Și mai cu seamă îi place se stea culcat pe burtă precum au făcut oamenii din vechime la nunți. E posibil că și aceasta a influențat asupra dezvoltării în așa fel a corpului anume aveau corp mai frumos și mai svelt.

E nostim de tot, că numai de pe la sfârșitul secolului mediu sunt oameni cu burtă mare, după-cum se vede și în tablourile pictorului din acel timp. Cranach. E posibil dar, că culcându-ne sau șezând pe burtă încă de la început nu va crește și astfel putem avea și noi întocmai așa ca oamenii cel din vechime corp svelt și frumos.

S'a primit art. III.

— Ședința dela 9 Aprilie a Dietei. —

— Prin telefon. —

Prezidează Návay. Dintre deputații naționaliști nu-i de față nici unul, și peste tot, în sală abia sunt 20—30 deputați.

Návay prezintă cererea mai multor comitate cari cer înființarea unei episcopii gr. or. maghiare.

La ordinea zilei punct 3 din proiectul de revizuire a regulamentului.

Dupăce vorbește Farkasházy, se închide discuția generală și specială. Nagy György și Farkasházy își rostesc vorbirile de încheiere și articolul se votează cu o mare majoritate.

(Mâne se va vota în a treia citire).

Nagy György strigă: Ați înmormântat libertatea parlamentară.

Interpelează apoi în chestia primirii în statul major (ștab) a ofițerilor de honvezi.

Ședința se ridică la orele 12.

Ultime informațiuni.

Di Emil Costinescu, ministru de finanțe, a depus la Camera României bugetul general al statului.

Acest buget, în care se cuprind toate bugetele ministeriilor și cele speciale ale diferitelor servicii, afară de Casa de depuneri, se ridică la cifra de 411 milioane.

Din această sumă, 406 milioane sunt cheltueli ordinare și 5 milioane fond pentru deschidere de credite suplimentare și extra-ordinare.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta:

Budapesta, 8 Aprilie 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	22.54—22.56
Secară pe Apr.	19.56—19.60
Ovăș pe Apr.	14.30—14.32
Cucuruz pe Mai 1908	12.76—12.78

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	22.40—22.42
Secară pe Apr.	19.50—19.52
Ovăș pe Apr.	14.30—14.32
Cucuruz pe Mai 1908	12.68—12.70

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Orâu			
de Tisa — — —	21 K.	50—23 K.	20 fil
Din comitatul Albei — —	21 >	80—22 >	70 >
De Pesta — — —	21 >	20—22 >	80 >
Bănățenesc — — —	21 >	30—22 >	50 >
De Bacica — — —	21 >	40—22 >	65 >
Săcară — — —	20 >	05—20 >	15 >
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	13 >	30—13 >	50 >
> de cvalitatea II —	12 >	90—13 >	20 >
Ovăș > > I —	15 >	40—15 >	60 >
> > > II —	14 >	70—14 >	90 >
Cucuruz vechiu	— >	— >	— >
> nou	12 >	85—12 >	95 >

Sfaturi agricole.

Cartofii ca nutreț pentru porci.

Anul trecut a fost, la noi și aiurea, foarte bogat în cartofi și fiindcă prețul grăunțelor și așa scumpe merge crescând, natural că economii noștri au început și ei să dea porcilor cartofi din greu, adese neavând altceva. Credem dar a face un bun serviciu arătând mai de aproape cum și ce.

Asupra puterii de a nutri, o mare înflurire au: soiul cartofilor, pământul și cultura însăși cum și modul pregătirei. În aceasta din urmă privință, iată ce s'a constatat:

Prin fierberea îndalnată în apă, cartofii devin slănișoși (clisoși) și se mistue cu anevoie. Decât în apă mult mai bine e a-i fierbe în aburi, spre care scop luăm în ajutor o căldare mare, cu puțină apă, deasupra căreia se așează pe bucăți de lemn sau altceva, o grătie de nuele sau de sirmă (drot) de forma unui disc. Căldarea se prevede cu un capac (coperemânt), spre a împiedeca ieșirea aburilor.

Cartofii astfel gătiți se toacă bărbătește și se dau porcilor în stare proaspătă și caldă, în amestec cu țărițe, făină roșie, turtă de în și de se poate, lapte smântănit. Pe seama porcilor tinerei amestecul se va presăra cu o linguriță de sare și alts de fosfat de var (cenușe de var curățită anume), care promovează creșterea oaselor și cu ele a corpului întreg. Ceilalți porci rod și ei mai cu poftă, dacă li-se imbie sare în nutreț.

Cu totul greșit este obiceiul de-a păstra cartofii ferți, în apă sau aburi, zile deardândul sub cuvânt de a întâmpina fierberea zilnică. Încălzirea din nou nu se poate nici ea asemenea cu fierberea zilnică. O și mai mare greșeală este a da porcilor cartofi în stare crudă, așadar neferți, cari se mistue în sălă și ajută puțin.

Încălțăminte udă.

Nu tocmai mică pacoste este a fi nevoit să încalți cisme sau ghete (papuci) răzbite de apă și apoi uscate. Cel mai sigur și îndemânatic mijloc este a umplea încălțăminte udă cu ovăș, care absoarbe umezeala și totodată se umflă în pripă, întâmpinând astfel constrângerea și învârtășirea pielei.

Ouăle de pus la clocit.

Cea dintâi și mai neapărată cerință este, că ouăle de pus sub cloșcă (clocă) să fie proaspete de 2—3 săptămâni cel mult. În ajunul clocirei, timp de tot atâtea săptămâni să nu pregețăm a scrie pe ouăle proaspete, care când le-am adus din culburi, datul zilei și cerând trebuința, rassa gălnei, nu oare cumva să orbecăm mai târziu în neștire, cari dintre ouă sunt proaspete și cari nu.

Întăietatea se va da ouălor mari înzestrate cu găoace (coaje) netedă și având forma cuvenită, fiindcă din ouă mari se ivesc puli cel mai vol-

nici. Din samă afară mari să nu fie; asemenează ouă, au două gălbenușe, cari rămân uneori sterpe. alledăți te miri ce schiloade produc.

Demetriu Comșa.

Gasă de închiriat.

În frunța comună Șistaroveț sub nrul 121 se află la locul cel mai potrivit o casă foarte acomodată pentru prăvălie și cârciumă — de închiriat. Comuna e curat românească cu preste 300 numere de case și centru a mai multor comune cari gravitează spre ea.

În întregă comună de prezent e numai o singură prăvălie și cârciumă.

Tot acolo se află de vânzare fân, calitate bună, proprietatea subscrisului.

Doritorii de a închiria să se adreseze dlui *Illan Barzu* inv. proprietarul casei — în Guravoț u. p. Acsucza (Arad-m.)

BIBLIOGRAFIE.

De Ioan Vidu a apărut în tipografia >Diecezană< din Arad, următoarele compoziții:

Negrufa. Cor mixt cu soli de Tenor-Sopran. Prețul 1 cor. 50 fileri (2 lei).

Coasa. Metodie populară. Prelucrare și armonizare. Prețul 60 fileri.

Logojana pentru o voce și pian. Prețul 1 cor 50 fileri.

Preste deal... Cor mixt cu soli compus pe motive din muzica populară rom. Prețul 1 cor. 50.

De Trifon Lugojanu: *Cântări bisericesti* pentru slujbe ocazionale din Moltveinic (Evho-logiu) ș. a. Prețul 8 coroane.

De ducă... Cor bărbătesc, pe motiv popular. Prețul 1 coroană.

Se află de vânzare la: Tipografia >Diecezană< în Arad; Librăria arhidiecezană în Nagyszeben; Librăria diecezană în Karánsebes; Librăria Ciurcu în Brassó; Librăria Murășanu în Brassó și librăria Nemes K. în Lugos.

Poșta Redacției.

Bellu. Cauza lui Alexandru Sebeșan și-a soției sale nu se poate pune în ziare. Câte de acestea se întâmplă, fără ca să se scrie în ziare. Sunt chestii familiare, cari nu interesează publicul.

N. Costins, inv. penz. Halmagiu: Dia ești un nerușinat, când în loc să-ți ceri scuzele, să te rogi de iertare, pentru purtarea mizerabilă ce ai avut în procesul cu Magler, îndrăznești să mai vorbești de conștiință.

Teodor Ardelean, junior, Gașa. Trimete-ne poezii, că pentru acestea dăm de răgaz.

Diana. Se va publica încurând.

Dr. M. Adresează întâmpinarea deadreptul la acel ziar care și a făcut nedreptate.

I. Birou, Ticv.-Mare. Îi va veni rândul încurând.

Sublet. Zagoritz, Ploiești. Trimite la Librăria Welsz és Klein, Minorita Palota, Arad.

Simea Birlea și Pera Cuparescu, Șoimoș. Atestăm că nu dvoastră ați scris corospondența >Un sat ticălos< din nrul 44 al >Tribunei<.

Cornel Petrovici, Becicherec. Îi vine rândul.

Poșta Administrației.

Ioan Onciu, Ozora. Am primit 2 cor. ca ab. până 1 Iulie 1908.

Todor Rada, Pauliș. Am primit 2 cor. ca ab. până în 15 Septembrie 1908.

George Hauc și P. Morariu, Șicula. Am primit câte 2 cor. ca ab. până în 1 Iulie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor proprietar George Nichiu.

In atențiunea parohiilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

pictor de firme de embleme de biserică și auritor, Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în bransa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Însemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e eschisă

orice incorectitate în executare. — La dorință se trimite desemnuri porto-franco.

Cu distinsă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár,

Prețuri moderate!

Spre atențiunea onor. public!

PARFUMERIE

FRANCEZĂ ȘI ENGLEZĂ

Creme pentru față, creme și pudre pentru mâni, pudre pentru față, ape de colonia, ape de păr, săpunuri, ape de gură, paste, prafuri și perii pentru dinți precum și tot felul de articole casnice în calitățile cele mai bune și cu prețurile cele mai moderate, se găsesc la:

Noua Drougerie

= Nestor Hanzu =

ARAD

strada Weitzer János Nrul 2.
(Palatul Minorităților).

Firmă românească!!

Adresa pentru scrisori:
„VÖRÖSKERESZT“ DROGERIA ARAD.

Comenzile din provincie să efectuiască prompt și exact.

Comandă din provincie să efectuiască prompt și exact.

Simonffi

István

FABRICĂ DE MAȘINI

ȘI TURNĂTORIE DE FIER ȘI METAL

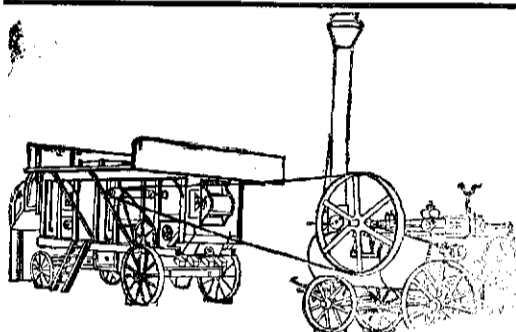
KOLOZSVÁR (Cluj), str. Petőfi no. 60.

Pregătește tot felul

de instrumente de comunicație, construcții
de moară, turnătorii de fier și metal.

Intreprindere de tot felul de reparări de mașini de agricultură, — mașini noi de trierat și cu construcția ușoară, mânăta de doi oameni.

Mai pregătește ciururi cu construcție nouă și ușoară care poate fi mânăta și de un băiat de zece ani.

Intre asemenea mașini, cari sunt în circulație aceasta este cea mai bună.

■ Prospecte se trimit gratuit la dorință. ■

Fondată în 1885.

Peterka Lajós

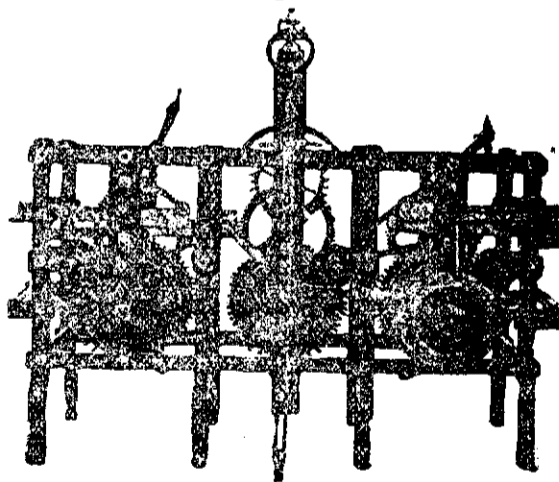
Fabrică de ciasornice de turn, angajată cu contract de capit. Budapesta.
Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

Prăvălia:

IV., strada Váczi nr. 57.

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani ciasornice de turn — școli — castele și casarme, primește de asemenea și repararea lor.

Fiind chemat se duce ori unde în persoană, buget face gratuit și îl trimite porto-franco ori cui.

Sárga János

:: argintar și pregătitori de obiecte artistice ::

Kolozsvárt Mátyás király-tér 12—13.

Telefon nr. 354. Telefon nr. 354.

Mari deposit în obiecte de biserică, obiecte de argint ciasornice. Bijuterii specialități engleze și franceze s. a.

Plătire în rate favorabile.

Catalog ilustrat de prețuri gratuit și porto francó.

Gunoiiul uscat de porc

e cel mai bun și mai ieftin gunoi.

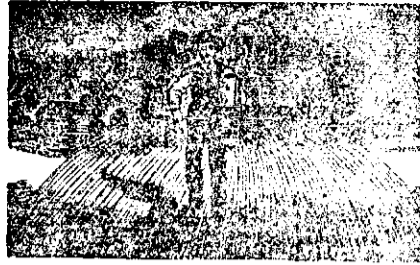
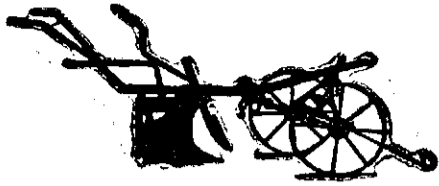
Pe fermele de școală ale statului la vii și la economia pământului s'a dovedit de bun. În nenumărate moșii mari a oțatăezulavut rejrabile.

Servește bucuros cu lămuriri, oferte de prețuri și scrisori de mulțumită.

Fabrica de uscat gunoi din Budapesta-Köbánya. — Budapest-Köbányai trágyaszáritó-gyár.

Budapesta, cercul IX., str. Ülői nr. 21.

Cultivatorul Federzahn alui Ventzki e regele tuturor mașinilor moderne de arat.

Pluguri deosebite sisteme, părți ale plugului, pe urmă tot felul de mașini de câmp.

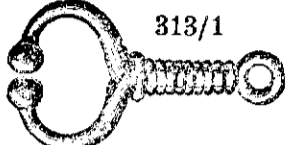
Mașina de mână pentru grâu, ovăș orz, sămânță de in, mazăre și sămânță de trifoi, e în forma vicoarei ca reproducerea americană cu încovăitură.

Instrumente pentru vite.

1704
Tevi de gumazi contra timpantiei pentru vite K 6-80.
K 6-20

Verigi de bol
1704 cu șurub K — 32
313|1 în forma cleștelor K — 52
în forma cleștelor, făurite K 2-20.

313/1

Foarfece de vite bronzate

Rapid Perfect
K 3-70 și K 3-40.

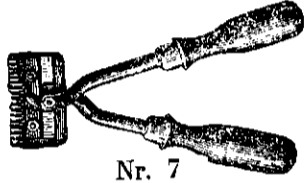
Clește pentru botul porcilor

1 bucată K — 70
Verigi separate
100 bucăți K — 60

Foarfece de cai

Fabricat parisian renumit K 4 60.

Nr. 7

— La dorință descriere exactă cu prețul. —
Pentru comandă :

Carol F. Jickeli

SIBIU.

ALBA-IULIA.

Din mâna primă din fabrică se poate țargui mai ieftin și mai bine. Prima fabrică de instrumente muzicale din Ungaria aranjată cu putere electrică.

Stowasser J.

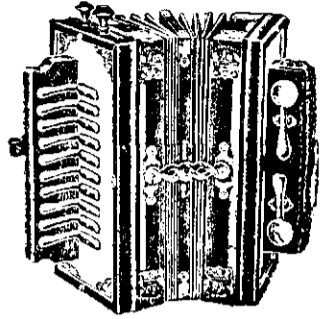
Fabricantul de instrumente muzicale al curții ces. reg., furnisorul armatei inventatorul buciului Rákoczi perfecționat.

Budapest, II., Lánchid-u. 5. — Fabrica II., Öntőház-u 3.

Își recomandă instrumentele muzicale de aramă, lemn, și de alamă și diferitele instrumente cu coarde fabricații proprii.

Harmonice cu tonuri tari și trairnice dela 2, 2-50, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fl. în sus. Modele speciale în harmonice cu tonul de oțel pentru orchestră.

Furnisez toate instrumentele de alamă pentru orchestră, cu prețuri moderate și condiții de privilegiu. Recunoscut de cele mai bune instrumente de alamă, fiind furnizorul armatei și al orchestrelor militare.

Vioare de școală cu arc și toc poleit dela 5 fl. 50 cr. în sus. Vioare dela 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fl. în sus. Asortiment bogat în vioare excelente noi și vechi și gurdune. Surdină, invenția cea mai nouă, care aplicată la orice vioară sau gurdună, îi dă un ton mai tare și mai plăcut

Harmonii cele mai bune fabricații din lume dudă sistem american și European, pentru școli și biserici, dela 70 fl. în sus.

Buciumul Rákoczi, cu școală, cu acompaniament de pian dela 35 fl. în sus. Repararea tuturor instrumentelor, cu punctualitate de expert și prețuri ieftine, pe lângă garanție. — Catalog ilustrat despre fiecare instrument, la dorință gratuit și porto-franco.

Transport angro și în detail.

CORNEL N. DEMETER

FARMACIST ÎN SZÁSZVÁROS.

PREPARATE ECONOMICE.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. De mare însămnătate este pentru ori-care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să ureă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fileri.

Moartea clotanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun, — chiar și în timp de iarnă — pe când alteum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, — ba chiar slăbindu-i, astfel în cât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De-aceia fiecare econom să întrebuințeze această unsoare, căreia îi e prețul 20 și 40 fileri. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul că nu murdărește ca alte unsoari pentru păduchi.

Instrucțiuni.

Extracte pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi. Cine voiește a-și prepara rum, liqueuri și alte beuturi foarte bune și ieftine să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare beatură.

Rum de beut	Rachiu de drojdie	Extracte de liquer
Rum fin pentru thee	Beatură dulce de vișine	Allasch
Șlivovită: 4 deci spirt curat, 6 deci apă și de 40 fil. extract de șlivovită	Beatură amaricanta de Alpi, Borovicica	Liquer de Pere
	Rachiu de bucate	Liquer de Cireșe
	Rachiu de prune	Liquer de Marasquino
		Liquer de Vanille

Thee foarte fină! Pachet cu 20 fil., 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 coroane.

Syrup de zmeura. Curat numai din suc de zmeură de munte, preparat cu zahăr rafinat. Un coli postal de 5 Kgr. 6 cor. 50 fileri.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fies, rente, restre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în zis morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine revaliate ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz ovăs, viă (vinea), pânze industriale: cânopă, in, himsă ntrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturele noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul grâul, secăra, ovézul și toată economia!

Asigurați: viața, zesire, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!